

Рис. Три напрямки створення збалансованої цінності фармацевтичною фірмою у мережі медичних послуг

ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ФАКТОРУ МІСЦЯ РОЗТАШУВАННЯ НА ФОРМУВАННЯ АСОРТИМЕНТУ АПТЕЧНИХ ЗАКЛАДІВ

Парфенюк Ю.В., Ноздріна А.А.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

socpharm@nuph.edu.ua

Формування асортименту – один із найголовніших напрямів діяльності маркетингу кожного підприємства. Цей напрямок набуває особливої значущості у нинішніх умовах ринкової економіки, коли товару з боку споживача пред'являються підвищені вимоги щодо якості та асортименту, і від ефективності роботи підприємства з товаром залежать усі економічні показники організації.

Враховуючи актуальність обраної тематики, метою дослідження визначено дослідження впливу місця розташування на формування асортименту аптечних закладів. В якості об'єктів дослідження обрано дані наукових публікацій, аналіз яких здійснювався за допомогою методів системного, логічного аналізу та узагальнення.

Загальновідомим є факт, що на процес формування асортименту впливає багато зовнішніх та внутрішніх факторів. При дослідженні такого зовнішнього фактору, як місце розташування аптеки, нами виділено 4 основні місця розташування аптечних закладів, а саме: у спальних районах міста, при лікарнях, поблизу зупинок громадського транспорту, у торговельних центрах (центрі міста).

Для аптек на шляху локального пішохідного потоку (зупинки транспорту) нами виявлено такі характерні риси: значна різноманітність постійних відвідувачів, в тому числі орієнтованих на купівлю найдешевших товарів; відносно висока вимогливість до асортименту, оскільки зазвичай в місцях значного потоку людей розташовано декілька аптек фірм-конкурентів. Також притаманною рисою такого місця розташування аптеки є специфіка відвідувачів за статевими, соціальними та іншими характеристиками, що обумовлює формування максимально широкого асортименту товарів.

Для аптек, що розташовані у центрі міста або великому торговельному центрі, характерним є велика кількість потенційних відвідувачів. Можливо відвідання аптеки десятками тисяч осіб на місяць, з різних районів міста, тому їх попит не має специфіки порівняно з середньоміським. Аптекам даної групи притаманна вища частка відвідувачів з високим і вище середнього рівнем доходу з відповідними споживчими уподобаннями: менша чутливість до цін, розвиненіші потреби, висока частка спонтанних (незапланованих) покупок. За таких умов асортимент характеризується домінуванням лікарських засобів для симптоматичного лікування, профілактики захворювань, лікувальної та доглядової косметики, дієтичних добавок тощо.

Специфіка більшості аптек, що розташовані всередині мікрорайону або у «спальних» районах, характеризується наступними параметрами, що змінюється в залежності від року заснування мікрорайону: основними відвідувачами є місцеве населення, серед яких більше 50% – люди похилого віку (в асортименті потрібен акцент на лікарських засобах для лікування відповідних хронічних нозологій, значна частка відвідувачів орієнтована на

купівлю найдешевших товарів) або молоді родини з дітьми, які мають потребу у широкому асортименті дитячих товарів.

Для аптек (аптечних пунктів), що розташовані поряд або на території закладу охорони здоров'я характерна відсутність постійних відвідувачів. Серед споживачів основна частка буде представлена хворими, що отримують курс лікування в даному лікувальному закладі. Відповідно основним фактором впливу на формування асортименту є профіль лікарні або відділення лікарні, поруч або на території якої розташовано аптечний заклад, а також можна виділити серед факторів впливу особливості призначень лікарів даного закладу охорони здоров'я.

Таким чином, проведений аналіз підтверджує необхідність формування асортименту аптеки, враховуючи в тому числі й фактор місця розташування аптеки, оскільки потреби відвідувачів суттєво відрізняються. У свою чергу, компетентність в асортиментній політиці і обґрунтований підхід до визначення пріоритетних для відвідувачів конкретної аптеки категорій товарів в асортименті дозволить бути лідером серед конкурентів, та забезпечувати високі економічні показники діяльності аптеки.

ДОСЛІДЖЕННЯ ФАКТОРІВ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА РЕПРОДУКТИВНЕ ЗДОРОВ'Я ЖІНОК УКРАЇНИ

Пилюга Л.В., Ямкова Т.В.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

socpharm@nuph.edu.ua

Охорона здоров'я жіночого населення, як ключового фактора, що забезпечує стан майбутнього покоління, є найважливішим завданням будь-якої держави. В Україні соціально-економічна криза, викликана повномасштабним вторгненням російських військ, стала причиною цілого ряду проблем в реалізації репродуктивного здоров'я (РЗ) жінок. Тому сьогодні питання збереження РЗ має незмірно складнішого характеру. Як показують